

idctmindste vise deres tydfte Stille langtfra, at de ere tydfst beaandede, eller gjennemtrængte faaledes af Sprogets Genius, at der deri er nogen Fare for Modersmaalet.

Det, som man iøvrigt i Almindelighed har klaget over ved vor Underviisning, er ikke, at man lærer for Meget, men at man lærer for mange Ting, og at Eleverne ikke komme tilstrækkeligt grundigt ind i det, der læres, at Underviisningen spredes for vidt og derved kommer til at mangle noget af den befrugtende Charakter, som vilde være Tilfældet, naar den mere samlede sig; — men man vil jo ved at indføre et nyt Fag i de lærde Skoler gaae hderligere i denne Henseende. Den islandfse Grammatik er paa ingen Maade let; jeg har selv i en ældre Alder gjort forgjæves Forsøg paa at lære den; den er ingenlunde at løbe til. Som den ærede Rigsdagsmand har sagt, „Ifter“ et saadant nyt Fag sig ind; det kommer først bestebent, men naar det har faaet Fodfaste, voxer det i sine Forbringinger og sætter sig, som den ærede Rigsdagsmand ligesledes antydede, i „Høisædet“, om det ogsaa først begynder nederst ved Bordet, trænger det sig bestandig høiere og høiere op. Men alt dette gaaer ud over de ulykkelige Dreng; thi paa denne Maade ville flere Fag sidde i Høisædet; snart vil Naturhistorie og snart vil Mathematik fortrænge det, og Alt vil som sagt gaae ud over de stakkels Dreng. Jeg skal ikke httre nogen Mening om, hvorvidt Underviisningen i vore lærde Skoler for Tiden skulde være overbeholdende, men ligeoverfor de Klager, som føres, vil jeg ansee det i høieste Grad betænkeligt at indføre et nyt Fag. Hvad Seminarierne angaaer, vil jeg efter deres hele Udviklingsstrin ikke ansee det fornuftigt for Tiden at indføre Islandf. Jeg ansee det for afgjort, at det Udviklingsstrin, hvorpaa de unge Mennesker staae, naar de optages paa Seminarierne, og det Trin, man kan føre dem til i Løbet af de faa Aar, de opholde sig der, vil gjøre det uforstandigt, om man vil indføre dette Fag i Underviisningen. Det er muligt, at der i Tidens Løb kunde stee en Forandring. Hvis der var en saa stærk Tilstrømning til Seminarierne og en saa stor Forandring hos dem, der søge

Seminarierne, at man kunde faae Pladserne fuldkommen besatte med Mennesker af en langt bethdeligere Dannelselse end den, de Optagne nu ere i Besiddelse af; saa kunde man maastee stille sine Forbringinger ikke lidet høiere, end det nu er Tilfældet; men saaledes som det nu er, er det ikke uden temmelig bethdelig Kamp, at Vedkommende kunne tilegne sig den simple, jævne Brug af det danske Sprog, kunne komme til at skrive det nogenlunde færdigt og orthographisk rigtigt. Naar der er Tale om de lærde Skoler, kan jeg kun tænke mig en saadan Forandring med Hensyn til det islandfse Sprog gennemført, forsaavidt man tog det hele Spørgsmaal om Underviisningen op og forandrede Underviisningsplanen. Det har ikke været mig muligt i den Tid, der er forløben, siden Forespørgselen er bleven stillet, ved Siden af min øvrige Forretning at danne mig nogen bestemt Mening om, hvorvidt det maatte være rigtigt at optage Spørgsmaalet om en ny Underviisningsplan for de lærde Skoler; men naar Rigsdagens Fraværelse vil skjænke mig mere Tid, forekommer det mig, at der er fremkommet Saameget om den lærde Underviisning og saamange Indvendinger reiste imod den, at der vil være Anledning for Ministeriet til at optage Spørgsmaalet, om Underviisningen i de lærde Skoler mulig kunde trænge til forandrede Bestemmelser, og saa vil jeg villig indrømme, at da ogsaa det Spørgsmaal, som nærmest er berørt af den ærede Forespørger, vil kunne komme under Overveelse. At Regjeringen har forudsat Muligheden af, at det kunde stee, antyder Anordningen af 2den Februar 1849, med Hensyn til den Prøve, som deri bestemmes for den historisk-philologiske Examen. Denne Anordning udkom under den Mand, der var min umiddelbare Efterfølger i Ministeriet; men jeg havde allerede bethdelig forberedt Anordningen, og imellem disse Forberedelser var ogsaa den, at give Bestemmelse om at optage det nordiske Sprog og Litteratur som Noget, man skulde fordrø af dem, der gjorde Underviisningen i de lærde Skoler til deres Hovedfag. Selv Anordningen antyder saaledes Muligheden af Indførelsen af disse Fag i de lærde Skoler; jeg havde allerede den Gang tænkt mig denne Mulighed, og det